Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 986 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 14 martie 1969 — 4 pag. 25 bani

■ Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală (pag. 2)

■ Programele concursului de admitere în liceu pentru anul școlar 1969-1970 (pag. 4)

LUCRĂRILE PRIMEI SESIUNI A CELEI DE-A VI-A LEGISLATURI A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

...ări Naționale au ...ța lucrările pri... VI-a legislaturi ...ale a Republicii ...

... parte numeroși ...rtid și de stat, ... centrale și or... ...nalități ale vie... ...i culturale. A... ...lomatice acredi... ...în țara noastră.

Sînt prezenți, de asemenea, ziariști români și corespondenți ai presei străine la București.

La ora 10 deputații și invitații au întîmpinat cu puternice și îndelungi aplauze, la intrarea în sala de ședință, pe tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Ștefan Voitec.

Deputatul Petre Constantinescu-Iași, președintele de vîrstă, a rostit cuvîntul de deschidere a sesiunii.

Marea Adunare Națională a ales apoi în unanimitate Comisia de validare, alcătuită din 19 deputați.

Joi dimineața au fost reluate lucrările primei sesiuni a celei de-a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

La începutul ședinței, deputatul Tudor Drăganu, ales președinte al Comisiei de validare, a prezentat raportul acestei comisii. În unanimitate, Marea Adunare Națională a validat prin vot deschis mandatele celor 465 de deputați aleși la 2 martie.

S-a trecut apoi la alegerea Biroului M.A.N. pentru cea de-a VI-a legislatură, avînd ca președinte pe deputatul Ștefan Voitec, iar ca vicepreședinți pe deputații Mia Groza, György Kovacs, Ilie Murgulescu și Gheorghe Necula.

În continuarea lucrărilor, Marea Adunare Națională a aprobat următoarea ordine de zi:

— Alegerea secretarilor Marii Adunări Naționale;

— Proiect de lege pentru modificarea unor articole din Constituția Republicii Socialiste România;

— Proiect de lege pentru modificarea unor articole din Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale:

— Alegerea comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale;

— Alegerea Consiliului de Stat;

— Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 20 din 9 decembrie 1967 privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România;

— Alegerea Consiliului de Miniștri;

— Alegerea Tribunalului suprem;

— Alegerea procurorului general;

— Proiect de lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic;

— Proiect de lege privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Apărării;

— Proiect de lege privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România;

— Proiecte de legi pentru adoptarea decretelor cu putere de lege emise de Consiliul de Stat de la ultima sesiune.

Intrîndu-se în ordinea de zi, au fost aleși, prin vot deschis, secretarii Marii Adunări Naționale, deputații Ion Circei, Aurelia Dănilă, Constantin Dăscălescu, Iuliu Fejes, Ion Mărgineanu și Gheorghe Năstase.

La cel de-al doilea punct al ordinii de zi, a fost supus dezbaterii și adoptat prin vot secret Proiectul de lege pentru modificarea unor articole din Constituția Republicii Socialiste România.

Marea Adunare Națională a adoptat prin vot secret, cu bile, Legea pentru modificarea unor articole din Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale.

Au fost alese apoi comisiile permanente ale actualei legislaturi:

La începutul sedinței de după-amiază, președintele Marii Adunări Naționale, Ștefan Voitec, a comunicat numele președinților, vicepreședinților și secretarilor comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale aleși de către membrii comisiilor respective.

S-a trecut apoi la alegerea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, al Biroului Marii Adunări Naționale și al unui mare număr de deputați din toate județele țării, tovarășul **Ion Gheorghe Maurer** a propus ca președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România pe tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, secretar general al C.C. al P.C.R.

Într-o atmosferă de puternică însuflețire deputații Marii Adunări Naționale și invitații aflați în tribune au primit propunerea cu aplauze puternice, îndelung repetate.

Au fost propuși apoi, în aplauzele adunării, vicepreședinții și membrii Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

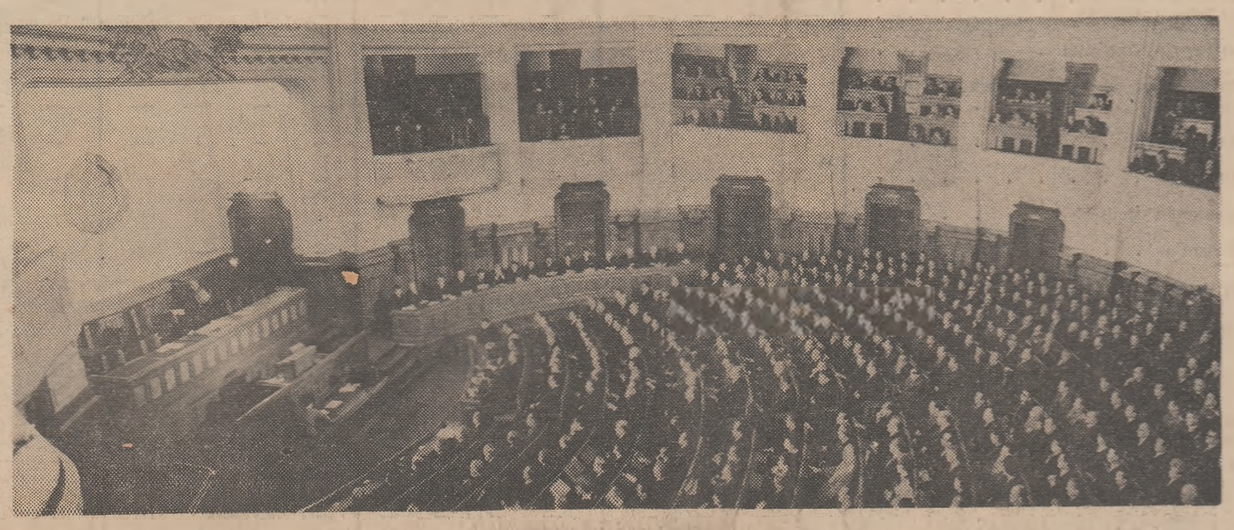

În timpul lucrărilor sesiunii

Marea Adunare Națională a ales în unanimitate, prin vot secret, cu buletine, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România.

Primit cu vii și prelungite aplauze a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

La următorul punct de pe ordinea de zi, a fost discutat pe articole și supus în întregime votului deputaților proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 20 din 9 decembrie 1967, privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Tovarășul Ștefan Voitec a anunțat pe deputați că a primit din partea tovarășului Ion Gheorghe Maurer scrisoarea cu privire la depunerea mandatului Consiliului de Miniștri, în conformitate cu prevederile Constituției.

Marea Adunare Națională a aprobat depunerea mandatului Consiliului de Miniștri.

Luînd cuvîntul, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a spus: Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român și plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste au hotărît să propună pentru funcția de președinte al Consiliului de Miniștri pe tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

În ședința de joi Consiliul de Stat a analizat această propunere, și-a însușit-o și supune Marii Adunări Naționale investirea în funcția de președinte al Consiliului de Miniștri a tovarășului **Ion Gheorghe Maurer.**

Propunerea făcută a fost primită cu aplauze prelungite de deputați și invitați.

Tovarășul Ion Gheorghe Maurer a rostit o cuvîntare și a prezentat lista guvernului.

Marea Adunare Națională a aprobat în unanimitate, prin vot secret, guvernul Republicii Socialiste România.

La propunerea Biroului M.A.N., Marea Adunare Națională a ales prin vot secret Tribunalul Suprem al Republicii Socialiste România, președintele acestuia și pe procurorul general al Republicii Socialiste România.

Lucrările sesiunii continuă.

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

NICOLAE CEAUȘESCU — Președintele Consiliului de Stat

Emil Bodnaraș — vicepreședinte
Manea Mănescu — vicepreședinte
Dumitru Petrescu — vicepreședinte
Ștefan Péterfi — vicepreședinte

MEMBRII CONSILIULUI DE STAT:

Ion Anton
Gheorghe Bălteanu
Aurel Bozgan
Constanța Ciontu
Ion Coman
Ion Cosma
Constantin Daicoviciu
Constantin Drăgan
Eduard Eisenburger
Suzana Gâdea
Ion Gluvacov
Athanase Joja
Carol Kiraly
Roman Moldovan
Gheorghe Pană
Ion Popescu-Puțuri
Cristofor Simionescu
Ion Spătărelu
Zaharia Stancu
Constantin Stătescu
Gheorghe Stoica
Ludovic Takács

În prima sa ședință Consiliul de Stat a ales ca secretar pe tovarășul **Constantin Stătescu.**

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

ION GHEORGHE MAURER — Președintele Consiliului de Miniștri.

Ilie Verdeț — Prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Janos Fazekas — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Gheorghe Rădulescu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Leonte Răutu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Iosif Banc — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Emil Drăgănescu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Mihai Marinescu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Ion Pățan — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

MINIȘTRI

Corneliu Mănescu — Ministrul afacerilor externe
Ion Ioniță — Ministrul forțelor armate
Cornel Onescu — Ministrul afacerilor interne
Ion Stănescu — Președintele Consiliului Securității Statului
Maxim Berghianu — Președintele Comitetului de Stat al Planificării
Virgil Pîrvu — Ministrul finanțelor
Nicolae Agachi — Ministrul industriei metalurgice
Ioan Avram — Ministrul industriei construcțiilor de mașini
Alexandru Boabă — Ministrul industriei chimice
Nicolae Toader — Ministrul petrolului
Florian Dănălache — Ministrul căilor ferate
Ion Baicu — Ministrul transporturilor auto, navale și aeriene
Mihai Bălănescu — Ministrul poștelor și telecomunicațiilor
Ion Crăciun — Ministrul industriei ușoare
Bujor Almășan — Ministrul minelor
Octavian Groza — Ministrul energiei electrice
Dumitru Mosora — Ministrul industriei construcțiilor
Mihai Suder — Ministrul economiei forestiere
Simion Bughici — Ministrul industriei alimentare
Aurel Moga — Ministrul sănătății
Petre Lupu — Ministrul muncii
Matei Ghigiu — Ministrul de construcții pentru industria chimică și rafinării
Nicolae Bozdog — Ministrul comerțului interior
Gheorghe Cioară — Ministrul comerțului exterior
Ștefan Bălan — Ministrul învățămîntului
Adrian Dimitriu — Ministrul justiției
Nicolae Murgulet — Președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice
Pompiliu Macovei — Președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă
Nicolae Giosan — Președintele Consiliului Superior al Agriculturii
Gheorghe Gaston Marin — Președintele Comitetului pentru prețuri
Petre Blajovici — Președintele Comitetului pentru Problemele Administrației Locale
Președintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor — ministru
Președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție — ministru
Primul secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist — ministru pentru problemele tineretului

SUB SEMNUL GLORIOASEI ANIVERSĂRI A ELIBERĂRII PATRIEI

Opinia publică din țara noastră a luat cunoștință cu unanim interes și cu o mare satisfacție de Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri cu privire la aniversarea a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist.

Constituind piatra de hotar în istoria patriei, un eveniment crucial pentru destinele României, reprezentînd încununarea luptei duse de veacuri de poporul român împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate și independență națională, pentru progres social și propășirea țării, memorabilul act de la 23 August 1944 trezește ecouri adînci în sufletele noastre, devenind marea sărbătoare națională a întregului popor.

Hotărîrea cu privire la aniversarea unui sfert de secol de la eliberarea României de sub jugul fascist face o profundă analiză, de o mare valoare teoretică, a condițiilor în care s-a înfăptuit eliberarea, a semnificațiilor ei pe diferite planuri, a înfăptuirilor obținute de poporul nostru în acest sfert de secol. Istoria a conferit Partidului Comunist Român rolul de stegar neînfricat al intereselor vitale ale poporului nostru, înregistrînd meritul lui nepieritor, de purtător al aspirațiilor uriașei majorități a populației țării, de conducător al luptei de eliberare, de călăuză încercată pe drumul socialismului și comunismului. Dezvoltarea multilaterală a societății noastre în ultimul sfert de veac, uriașele înfăptuiri obținute de poporul român demonstrează că politica Partidului Comunist Român este deplin consacrată înfloririi patriei, cauzei socialismului și păcii, răspunzînd celor mai fierbinți năzuințe ale întregului nostru popor. Astfel se și explică răsunetul profund pe care îl are cuvîntul partidului în rîndurile maselor largi populare.

Potrivit hotărîrii Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri, împlinirea a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist, eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru, va fi aniversată în întreaga țară prin acțiuni și manifestări de o importanță deosebită. Sub semnul acestui jubileu se desfășoară întrecerea socialistă în care sînt angajați cei ce muncesc în întreprinderile industriale, unitățile agricole socialiste, institutele de cercetări științifice, pentru noi și însemnate succese în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în perfecționarea și îmbunătățirea întregii activități sociale. Comitetul Central al Partidului Comunist Român cheamă toate organizațiile de partid, pe toți comuniștii, organizațiile sindicale, de tineret, de femei, toate organizațiile obștești să mobilizeze eforturile tuturor oamenilor muncii, să stimuleze spiritul lor novator, pentru înfăptuirea planului de stat pe anul în curs, pentru obținerea unor noi și însemnate realizări în toate domeniile construcției socialiste.

Institutele de cercetări științifice, institutele de învățămînt superior, uniunile de creație vor organiza sesiuni de comunicări și simpozioane cu teme adecvate acestei sărbători.

Editurile vor tipări în cinstea acestei sărbători lucrări despre lupta antifascistă a poporului român, insurecția armată, revoluția populară, participarea României la războiul antihitlerist, despre activitatea și lupta Partidului Comunist Român, precum și lucrări de bilanț privind dezvoltarea economiei, culturii, a vieții sociale în anii construcției socialiste.

Hotărîrea prevede ca unele organe și organizații centrale, printre care și Consiliul Național al Organizației Pionierilor, să organizeze concursuri artistice, festivaluri și alte manifestări culturale și sportive în toate orașele și comunele patriei.

Prin măsurile stabilite în Hotărîre vor fi oferite posibilități largi de afirmare a tuturor talentelor, cel de al IX-lea concurs republican al formațiilor muzical-coregrafice de amatori urmînd să se desfășoare în cinstea aniversării. Totodată, se va institui un concurs pentru cele mai bune cîntece de masă create în cinstea aniversării eliberării patriei; se vor desfășura festivalul și concursul internațional de folclor, însoțite de parada costumelor naționale și expoziția internațională de artă populară; teatrele, cinematografele și celelalte instituții artistice vor programa spectacole adecvate.

Hotărîrea stabilește, de asemenea, ca în școli și instituții de învățămînt superior, în cluburi, case de cultură să se organizeze o amplă activitate de propagandă, conferințe, simpozioane și diferite alte manifestări cultural-artistice. Angajați cu toate forțele în traducerea în viață a măsurilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1968 cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră, cadrele didactice își vor intensifica întreaga energie creatoare pentru ca în cinstea aniversării eliberării patriei să obțină noi succese pe calea ridicării necontenite a nivelului școlii românești pe trepte tot mai înalte.

UNITATEA DIALECTICĂ DINTRE INSTRUCȚIE ȘI EDUCAȚIE

Între instrucția și educația școlară trebuie să existe permanent o interacțiune dialectică: instrucția care este efectuată conform unor înalte exigențe pedagogice și psihologice capătă un rol educativ, după cum educația exercitată într-un mod riguros științific poate dobîndi un efect instructiv. Această dialectică profundă dintre educație și instrucție conferă unitate și eficiență procesului instructiv-educativ.

Lecțiile predate în școală trebuie să fie astfel structurate încît să țină seama de această dialectică dintre cele două aspecte ale unui proces unitar. În condițiile civilizației contemporane, se impune tot mai pregnant o instrucție realistă, orientată după principii practice, o instrucție care să modeleze, să educe personalitatea elevului în conformitate cu caracteristicile societății actuale. Scopul și sarcinile instrucției nu trebuie să aibă în vedere numai comunicarea de noi cunoștințe. Acestea trebuie să vizeze și stimularea și disciplinarea gîndirii pentru a educa și dezvolta capacitatea copiilor de a afla adevărul pe căi proprii pentru a-i pregăti în vederea activității practice.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a cadrelor didactice din 5—7 februarie a.c. sublinia că „educația comunistă a tineretului mai este încă concepută de unii tovarăși ca o activitate ce se rezumă exclusiv, sau în cea mai mare parte la predarea unor teze generale despre socialism și comunism... O asemenea viziune despre munca de educație comunistă are un caracter simplist, nu corespunde exigențelor deosebite ale operei de edificare a unei societăți socialiste moderne, nivelului la care a ajuns cunoașterea umană în epoca contemporană, cerințelor construirii înaltei civilizații comuniste pe pămîntul patriei noastre".

Din cele arătate pînă acum reiese că în conștiința unor cadre didactice e necesară revizuirea conceptului de educație. Preocupîndu-se de conținutul învățămîntului didactica trebuie să se ocupe și de problema selectării și organizării acelor informații necesare pentru ca elevul să aibă, o imagine contemporană a vieții în ansamblu. Aceasta înseamnă alegerea și prezentarea informațiilor în așa fel, încît ele să contribuie la formarea acelor capacități intelectuale și trăsături morale determinate de specificul epocii noastre, cerute și mai mult în perspectivă.

Cristalizînd personalitatea elevilor, în cadrul educației comuniste, se poate realiza și educarea unor particularități mai speciale — dar nu mai puțin importante — cum ar fi: gîndirea dialectică, creativitatea și atitudinea conștientă în învățare.

Ca psiholog interesat de aceste probleme, mă voi opri la modalitățile de educare a acestor trăsături, care pot deveni calități generale ale activității intelectuale. Insist asupra dezvoltării gîndirii, deoarece este una din căile cele mai sigure pentru aprecierea corectă a realității, și, prin aceasta, de adaptare la necesitățile vieții curente, care-l obligă pe elev să fie conștient de obligațiile ce-i revin în societate.

Cercetările psihologice moderne ne sugerează ideea — de mult știută dar, din păcate, deseori uitată — că numai prin descoperirea și amplificarea aspectelor dialectice ale gîndirii se poate dezvolta o gîndire productivă, independentă și suplă, cu alte cuvinte o gîndire cu maximă eficiență, polivalentă. În școală, în genere, se cultivă mai ales gîndirea strict deterministă, de tip univoc care favorizează cu timpul apariția tendințelor mecaniciste, de rigiditate și unilateralitate. Or, gîndirea probabilistă — care a devenit un instrument indispensabil în toate domeniile științei actuale — fără să se opună în mod metafizic gîndirii deterministe, este mai profund dialectică, ea este unitatea dialectică dintre ideea de hazard și cea de necesitate. Psihopedagogia modernă încearcă să depisteze căile de educare a gîndirii probabiliste la elevi, fără a neglija educarea gîndirii deterministe.

Psihologia și pedagogia contemporană a reușit să descopere factorii care duc la dezvoltarea creativității. Gîndirea creatoare — instrumentul psihologic principal al creației: factorii motivaționali (atitudinea activă în fața dificultăților, sensibilitate pentru un anumit domeniu, curiozitate etc.) · condițiile social-educative; aptitudini speciale.

Se consideră că flexibilitatea gîndi-

ION MÎNZAT
cercetător științific

(Continuare în pag a 4-a)

PROIECTUL

PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Institutul de științe pedagogice supune, spre discuție, cadrelor didactice și tuturor celor interesați, proiectul planului de învățămînt al liceului de cultură generală. Acest proiect a fost elaborat ținîndu-se seama de experiența școlii noastre, de dezvoltarea învățămîntului pe plan mondial și de sugestiile unui număr mare de specialiști.

Cadrele didactice sînt rugate să examineze proiectul cu toată atenția și să contribuie cu observații și propuneri la definitivarea lui.

Observațiile și propunerile vor fi înaintate pînă la 15 aprilie a.c. Institutului de științe pedagogice, str. Sf. Apostoli, nr. 14, București, sect. 6.

Pe baza observațiilor și propunerilor, Institutul de științe pedagogice va definitiva planul și-l va înainta Ministerului Învățămîntului pentru aprobare.

OBIECTE	PLANUL ACTUAL DE ÎNVĂȚĂMÎNT								PROIECT PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT								Secția umanistă			
	Secția reală				Secția umanistă				Secția matematică-fizică				Secția chimie-biologie							
	IX	X	XI	XII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Nr. săptămîni	33	33	33	31	33	33	33	31	34	34	34	32	34	34	34	32	34	34	34	32
A. DISCIPLINE UMANISTE	13	10	13	13	13	13	17	16	11	9	12	13	11	9	12	14	14	14	17	17
1. Limba și literatura română	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
a) Gramatica	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	(1)	(1)	(1)
b) Istoria literaturii române	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(3)	(3)	(3)	(1)	(3)	(3)	(3)	(1)	(3)	(3)	(3)
c) Introducere în teoria literaturii	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	(2)	—	—	—
2. Limbi moderne	6	6	6	5	6	6	6	5	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	5	5
a) Limba modernă studiată în continuare	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(3)	(3)	(2)	(2)
b) A doua limbă modernă (la alegere)	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)
3. Limba latină	2	—	—	—	2	2	2	2	2	—	—	—	2	—	—	—	2	2	2	1
4. Istoria	2	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	3
a) Istoria antică	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—
b) Istoria medie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—
c) Istoria modernă și contemporană	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—
d) Istoria României	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—	—	—	(3)	—	—	—	(3)
5. Introducere în istoria literaturii universale	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
6. Psihologia *)	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
7. Logică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8. Economia politică	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—
9. Filozofia	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	3
B. DISCIPLINE REALISTE	12	13	14	14	12	12	10	11	14	16	14	14	14	16	15	13	11	11	9	10
10. Matematica	4	5	6	5	4	3	3	2	4	6	5	5	3	4	4	4	3	3	2	2
a) Algebra	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(3)	—	—	(2)	(2)	—	—	(2)	(1)	—	—
b) Geometria	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—	(1)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—
c) Geometria analitică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(1)	—	—	—	—
d) Trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—
e) Calculul diferențial și integral **)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—	(2)	(1)
f) Algebra superioară	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—
g) Mecanica rațională	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	—
h) Calculul probabilităților, statistică matematică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	—
i) Statistica descriptivă	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)
11. Astronomia	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1
12. Fizica	3	4	4	3	3	3	3	2	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2
a) Mecanica	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—	—
b) Fizica moleculară, oscilații și unde elastice, cîmp electrostatic	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—
c) Electricitatea (electrocinetică și electromagnetism)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—
d) Optica, fizica atomică și nucleară	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)
e) Elemente de biofizică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—
13. Chimia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4	3	3	2	2	2	2
a) Chimia generală și anorganică	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—	(3)	(2)	—	—	(2)	(2)	—	—
b) Chimia organică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	(2)	(3)	—	—	—	(2)	(2)
c) Chimia biologică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—
d) Chimia fizică și nucleară	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—
14. Biologia	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	2	2	2	1
a) Botanica	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—	—
b) Zoologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—
c) Anatomia, fiziologia și igiena omului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—
d) Elemente de ecologie și genetică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(2)	—	—	—	(1)
15. Geografia	1	2	—	2	1	2	—	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
a) Geografia generală — fizică și economică	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)	—	—
b) Geografia R. S. România	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)
16. Geologia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
C. DISCIPLINE ESTETICE ȘI EDUCAȚIE FIZICĂ	4	4	2	2	4	4	2	2	4	4	3	2	4	4	2	2	4	4	3	2
17. Desenul	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—
a) Desenul și istoria artelor plastice	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—
b) Desenul tehnic	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Muzica și istoria muzicii	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—
19. Educația fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
20. Dirigenția	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
TOTAL ORE SĂPTĂMÎNAL	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

OBIECTE LA ALEGERE — FACULTATIVE

— Obiecte din profilul secției

— Obiecte din profilul altor secții

— Obiecte care nu figurează la nici una din secții (a treia limbă străină, stenodactilografia, conducere auto, activități artistice, activități gospodărești pentru fete : menaj, croitorie, broderie, cusături etc.).

Pentru obiectele din această grupă se vor acorda 1—2 ore pe săptămînă

NOTA. — Pregătirea sportivă și ansamblul coral (instrumental) sînt activități la alegere, obligatorii. Activitățile pe ramură de sport se vor desfășura pe clase, în cîte 1 oră săptămînal.

Ansamblul coral (instrumental) se va organiza pe grupe de 2—3 clase, în cîte 2 ore, la interval de 2 săptămîni.

* La secția matematică-fizică și la secția chimie-biologie, în cadrul orelor repartizate psihologiei, un trimestru se va afecta studierii logicii.

** La secția umanistă, în numărul de ore prevăzute în proiectul de plan, la matematică în anii III și IV se vor preda numai unele noțiuni de calcul diferențial și integral și de algebră superioară.

În ansamblul sistemului nostru de învățămînt, liceul reprezintă o verigă fundamentală în formarea tînărului în vîrstă de 14—18 ani, cînd i se conturează aptitudinile, interesele și convingerile, i se definește profilul moral, se structurează întreaga sa personalitate. Așa cum prevăd Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea învățămîntului și Legea învățămîntului, noul liceu trebuie să asigure cultura generală la nivelul contemporan, necesară continuării studiilor în învățămîntul superior sau încadrării în diferite sectoare de muncă.

Actualul liceu, structurat pe două secții — reală și umanistă — nu mai corespunde pe deplin tendințelor diversificării și specializării științei contemporane, ale producției și vieții sociale în ansamblu și nici diversității intereselor și aptitudinilor elevilor. Totodată, profilul actualelor secții nu este suficient de bine conturat, diferențele dintre secții fiind foarte mici.

Cu toate măsurile întreprinse în ultimii ani pentru perfecționarea conținutului învățămîntului liceal, el nu asigură în măsură necesară pregătirea elevilor la nivelul cerințelor actuale ale societății noastre.

Datele noi ale științei s-au adăugat la fondul existent de cunoștințe fără să fi fost incorporate, în toate cazurile, în mod organic, în conținutul programelor și manualelor școlare. Din această cauză a crescut volumul de cunoștințe și complexitatea acestora, depășindu-se de multe ori posibilitățile de asimilare și înțelegere ale elevilor, ceea ce a constituit, între altele, o cauză a supraîncărcării acestora.

Reluarea, în liceu, a studiului majorității obiectelor predate în clasele V—VIII ale școlii generale a încărcat planul de învățămînt cu un număr mare de ore săptămînal și n-a permis introducerea unor obiecte noi, reprezentînd ramurile moderne ale științei, necesare formării culturii generale a tineretului, în condițiile societății contemporane. Astfel, istoria antică, medie, modernă și contemporană, botanica, zoologia, geografia lumii se studiază în prezent atît în clasele V—VII cît și în liceu, în aceeași formă de structurare a materiei.

Pregătirea tineretului, în raport cu dinamica și complexitatea vieții sociale, cu progresul științifico-tehnic contemporan și diversificarea activităților umane, precum și cu varietatea intereselor omului zilelor noastre, impune realizarea unei instruiri diferențiate mai accentuate a elevilor din liceu, pe un fond mai larg și mai înalt de cultură generală.

Pentru transpunerea în viață a sarcinilor trasate prin documentele de partid și de stat privitoare la dezvoltarea învățămîntului nostru, s-a elaborat proiectul planului de învățămînt al liceului, în care se valorifică atît experiența învățămîntului liceal din țara noastră, cît și realizările învățămîntului de grad secundar, pe plan mondial.

În proiectul planului de învățămînt, diversificarea mai accentuată a studiilor se propune să fie realizată prin următoarele modalități :

— organizarea unui număr mai mare de secții ;

— profilarea mai accentuată a secțiilor ;

— organizarea secțiilor din primul an al liceului ;

— introducerea grupei disciplinelor la alegere, facultative.

1. În ceea ce privește numărul secțiilor, se propune ca liceul să funcționeze cu următoarele secții : matematică-fizică, chimie-biologie și umanistă.

În toate secțiile se va asigura un fond comun de cultură generală. În același timp, se va realiza adîncirea studiului unor obiecte, ceea ce va permite o mai bună valorificare a capacităților, a aptitudinilor și intereselor elevilor și o mai bună orientare în vederea continuării studiilor în învățămîntul superior sau încadrării în diferite activități sociale.

Instruirea diferențiată constituie și o modalitate pentru evitarea supraîncărcării elevilor, întrucît ei vor putea studia mai aprofundat anumite discipline și vor avea posibilitatea să se pregătească mai temeinic, corespunzător intereselor și aptitudinilor.

2. Profilul secțiilor va fi realizat atît prin adîncirea studiului unor discipline comune pentru toate secțiile, cît și prin introducerea unor obiecte specifice fiecărei secții.

Astfel, secția matematică-fizică va fi profilată prin numărul sporit de ore la matematică și fizică, față de celelalte secții și prin introducerea desenului tehnic, ca disciplină specifică. Elevii acestei secții vor primi pregătirea necesară pentru a urma, în special, facultăți de matematică și fizică din cadrul universităților sau diferite facultăți din cadrul institutelor de învățămînt superior cu profil tehnic.

Secția chimie-biologie va fi profilată prin accentuarea studiului chimiei și biologiei, introducîndu-se, ca discipline specifice, elemente de biofizică și biochimie. În acest fel, se asigură elevilor pregătirea necesară continuării studiilor în facultățile de biologie, chimie, institute medico-farmaceutice, agronomie și facultăți de chimie din cadrul institutelor politehnice.

Secția umanistă va fi profilată prin sporirea numărului de ore la literatura română, limbile moderne **și la limba latină, iar ca disciplină specifică se va introduce** studiul gramaticii **în toți cei patru ani ai liceului. Absolvenții acestei secții vor putea să-și continue studiile, în special, în facultăți de filologie, de limbi străine ș. a.**

Pentru a se asigura, încă din liceu, pregătirea unor tineri în vederea continuării studiilor în facultățile profilate pe studiul limbilor și culturii clasice, se vor organiza, în cîteva licee din principalele centre universitare din țară, clase în care se va accentua studiul limbii latine și se va introduce studiul limbii elene.

3. Spre deosebire de actualul liceu, diversificarea prin secții se va realiza începînd din anul I de studiu.

Introducerea diversificării din prima clasă va permite o mai bună eșalonare și corelare a disciplinelor de profil ale fiecărei secții. Totodată, ea va prezenta avantaje pentru închegarea colectivelor de elevi în vederea continuității muncii instructiv-educative pe întreaga durată de școlarizare. Din punct de vedere organizatoric, vor putea fi evitate o serie de dificultăți pe care le întîmpină în prezent școlile în regruparea elevilor pentru studiul anumitor discipline, încadrarea profesorilor, folosirea mai rațională a bazei didactico-materiale.

Întrucît nivelul de pregătire al elevilor din școlile generale este diferit, în primul an de liceu secțiile vor avea un profil apropiat. Aceasta va permite completarea cunoștințelor elevilor, înlăturarea diferențelor din pregătirea lor și, eventual, reorientarea spre alte secții, potrivit cu interesele și posibilitățile fiecăruia.

Trecerea de la o secție la alta va fi posibilă și în anii următori ai liceului, cu condiția promovării unor examene de diferență la obiectele de profil ale secției în care dorește să se transfere elevul.

O dată cu aplicarea noului plan de învățămînt, se va examina și conținutul concursului de admitere în liceu, în vederea organizării diferențiate a acestuia, corespunzător profilului secției la care candidează elevii.

4. Un element nou al proiectului planului de învățămînt îl constituie introducerea obiectelor la alegere, facultative (1—2 obiecte), **ceea ce va constitui o altă modalitate de instruire diferențiată, în raport cu interesele, posibilitățile fiecărui elev și cu ritmul individual de muncă.**

Sub aspectul conținutului, aceste discipline vor întregi orizontul de cultură generală al elevilor și le vor oferi posibilitatea adîncirii anumitor domenii, fiind, totodată, o modalitate de pregătire a tinerilor pentru diferite activități sociale. Pentru a corespunde scopului, în grupa disciplinelor la alegere vor fi incluse : obiecte din profilul secției, obiecte din profilul altor secții, obiecte și activități care nu figurează la nici una din secții (a treia limbă străină, stenodactilografia, conducere auto, activități artistice, activități gospodărești pentru fete ș. a.).

Stabilirea acestor obiecte se va face de către fiecare școală în funcție de : cadrele didactice existente, spațiul de școlarizare, dotarea școlii și condițiile specifice în care funcționează aceasta.

Disciplinele la alegere vor fi introduse în planul de învățămînt, din anul I, acordîndu-se fiecăruia 1—2 ore, în funcție de conținutul și specificul acesteia. Obiectele din această grupă sînt facultative pentru elevi, aceștia avînd posibilitatea de a-și alege 1—2 obiecte astfel, încît, să nu se depășească cele 2 ore săptămînal prevăzute în planul de învățămînt.

În dezbatere proiectele pentru

PLANUL ȘI PROGRAMELE ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

„Probleme de limbă" la clasele IX-X

Urmărind realizarea scopului principal al predării limbii române în școala generală de 10 ani, planul de învățămînt alocă acesteia, cu totul justificat, cîte o oră și în clasele IX—X, — cum se specifică în nota referitoare la programă — „pentru aplicarea cunoștințelor de gramatică din clasele precedente, în vederea dezvoltării și consolidării deprinderilor de exprimare corectă, scrisă și orală". Această soluție pare a fi rezonabilă, ea oferind profesorului posibilitatea reactivizării cunoștințelor anterioare în funcție de cerințele unei exprimări capabile să redea fidel gîndurile și simțămintele omului. Spunem doar „pare", întrucît, după cum e concepută programa — care de fapt nu va fi programă ci „îndrumări cu privire la conținutul acestor ore" — avem impresia că, în ultimă instanță, întreaga activitate va consta în recapitulări teoretice și analize gramaticale, cu care elevii au fost cu adevărat „îndopați" începînd chiar cu clasa a VI-a. Principalul neajuns al concepției de predare a limbii române în clasele superioare ale școlii generale este fixat ca un veritabil motto „în ora săptămînală de gramatică nu se vor preda noțiuni noi". Se poate oare ca în cele 66 de lecții să se facă doar „aplicări și recapitulări", cînd elevii abia acum încep să înțeleagă și să simtă gustul dezbaterii unor aspecte de limbă cu care n-au făcut cunoștință și de care or să aibă nevoie ulterior? Ne putem permite această risipă zadarnică de timp în condițiile cînd volumul informațional din ultimele decenii a cunoscut o uriașă explozie și amenință chiar capacitatea omului de a-l însuși? Formăm noi oare un spirit atent și exploativ în problemele de limbă prin reluarea unor chestiuni deja studiate de cîteva ori? Nu va intra gramatica într-o „criză de noutăți" dacă „vom pisa" același material încă doi ani și nu vom fi noi vinovați de lipsa de interes ce va caracteriza lecțiile respective? S-ar putea susține că în primele 8 clase ale școlii generale nu s-a găsit timp pentru însușirea temeinică a prevederilor înscrise în programă, cînd gramatica este singurul obiect de studiu care se întinde, cu excepția clasei I, pe întreaga durată a școlii, planul de învățămînt rezervîndu-i acesteia nici mai mult nici mai puțin decît 526 de ore? Realizîndu-se pe baza principiului predării concentrice, lecțiile de gramatică cer o reluare a nucleului de cunoștințe anterioare (deci, o repetare aproape permanentă încă din clasele mici) în scopul asigurării unei temelii solide pentru noile cunoștințe și integrarea acestora într-un sistem în evoluție; așadar, atît timpul alocat, cît și modalitatea teoretică de predare ne duc la concluzia că sarcinile gramaticii elementare s-ar putea realiza fără dificultăți pînă la clasa a VIII-a și n-ar trebui să ne mai punem problema prelungirii ei în clasele următoare. Dacă realitatea didactică ne arată o pregătire generală insuficientă în acest sens, aceasta este determinată, nu de nivelul înțelegerii elevilor, sau de lipsă de timp, ci de sărăcia materialului lingvistic folosit, de încărcarea lecțiilor cu cunoștințe vechi prin reluarea acestora în bloc, de ponderea nejustificată a aspectului teoretic și normativ în dauna actului „creator" ce ar da elevilor posibilitatea nu numai să studieze „limba" altora, ci să-și închege și ei o „limbă" a lor, corectă și bogată.

Aceste lipsuri nu vor fi licidate prin prelungirea studiului gramaticii, prin recapitulare, în clasele IX—X, ci printr-o perfecționare a însăși concepției și sistemului de predare la clasele II—VIII.

Este adevărat că unele probleme de gramatică, din cauza unui grad mai mare de dificultate, nu pot fi abordate, cum tot atît de adevărat e că altele sînt omise nejustificat, (nu văd, de pildă, de ce nu s-ar preda complementul de agent la clasa a VIII-a atîta timp cît elevii învață subiectul logic). Tocmai de aceea consider necesară ora rezervată în planul de învățămînt la clasele IX—X, dar nu pentru o nouă recapitulare a gramaticii, ci pentru însușirea unor probleme generale de limbă (aș spune „probleme lingvistice" dacă nu m-aș feri de acuzarea că alimentez suprancărcarea elevilor).

În acest sens, propun următoarele:

Să se precizeze volumul de cunoștințe de gramatică pe care trebuie să-l aibă un absolvent al școlii de 10 ani (deci, să pornim de la necesitate).

Să se distribuie aceste cunoștințe pe clase, în funcție de puterea de asimilare și înțelegere a elevilor și după o concepție unitară (deci, să folosim judicios posibilitățile), astfel ca în clasa a VIII-a să se termine, în linii mari, predarea gramaticii.

Să se facă loc, tot în cadrul orelor prevăzute pentru gramatică, și altor discipline ale științei limbii, indeosebi unor chestiuni uzuale de lexicologie și stilistică.

În clasele IX—X, în ora alocată prin planul de învățămînt, să se studieze „PROBLEME DE LIMBĂ".

Fără să încerc stabilirea conținutului acestui „obiect", caut să prezint cîteva aspecte în acest sens:

În emisiunile de limbă ale radio-televiziunii, în discuțiile dintre oameni, se aude adesea expresia „cuvîntul X vine din cuvîntul Y". Absolventul școlii generale, care a învățat propria sa limbă timp de 10 ani, nu-și poate explica nici de ce, nici cum și nici cînd cuvîntul Y a dat naștere cuvîntului X. Pentru el limba sa este oarecum suspendată în necunoaștere, nu din cauza lui, ci pentru că nimeni nu l-a învățat. De aceea cred că unele probleme simple și concrete de etimologie trebuie cunoscute de orice vorbitor. Cu acest prilej se pot prezenta și unele din legile interne de dezvoltare a limbii, urmărindu-se actiunea lor în timp și în sfera acesteia. Dacă de la clasa a IV-a elevul a auzit de nenumărate ori că limba română s-a format din limba latină, nimeni nu i-a demonstrat, în afara unor exemple în vocabular — argument folosit luat din timpul cronicarilor — de ce și cum a avut loc acest fenomen, mai ales la cuvintele în care complexul sonor românesc este mult deosebit de cel latin (de pildă, „pădure", format din lat. „paludem", pe lîngă faptul că are un sunet mai puțin, are doar trei sunete comune și pe aceleași locuri cu etimonul său).

Consultarea unor dicționare (ortografice, ortoepice, tehnice, bilingve, enciclopedice etc.) este pentru orice om al timpului nostru o necesitate; absolventul școlii generale trebuie să capete cîteva cunoștințe de lexicografie, să fie învățat cum să folosească dicționarele (într-un control pe această temă, am găsit colective întregi de elevi care nu utilizaseră niciodată dicționarele), făcîndu-se în acest scop exerciții cu diferite tipuri de dicționare.

Despre latura ideală a cuvîntului — sensul sau înțelesul acestuia —, elevii învață cîteva elementare lucruri în cadrul celor 2—3 ore rezervate de programa celor 10 ani de studii. Întrucît pe parcursul școlarității elevii își îmbogățesc continuu vocabularul (mai ales în cadrul orelor de lectură și istorie literară, unde cuvîntul e folosit și în sens figurat), iar problema sensului cuvintelor are un rol însemnat în evitarea ambiguității și confuziei în limbă, elevul trebuie să capete și unele cunoștințe de semantică.

Programa ar putea cuprinde și unele probleme de gramatică, de stilistică și de limbă literară.

Normal că perfecționarea deprinderii de scriere corectă trebuie să rămînă în atenția noastră și în clasele IX—X.

Am făcut această succintă prezentare a chestiunilor ce s-ar cere cunoscute de absolvenții școlii generale pentru a pune un semn de întrebare credinței unora că însușirea limbii române înseamnă doar însușirea gramaticii sale.

Cei care cred că aceste probleme vor duce la supraîncărcare, sau că nu-și au rostul în sistemul de cunoștințe al oricărui om să încerce doar o lecție de acest fel în fața unei clase oarecare, după care să tragă concluziile ce se impun.

Consider că întocmirea unei programe cu probleme de limbă pentru clasele IX—X, ce poate fi pusă în discuția cadrelor didactice, este cerută de necesitatea pregătirii pentru viață a absolvenților școlii generale.

Prof. GH. DASCĂLU

DIN SCRISORILE SOSITE LA REDACȚIE

Pe adresa redacției noastre continuă să sosească numeroase scrisori privind proiectele planului școlii generale de 10 ani și programele claselor a IX-a și X-a. Abundența de sugestii și de păreri exprimate în aceste scrisori reliefează interesul de care se bucură în rîndurile oamenilor școlii dezbaterea problemelor perfecționării procesului instructiv-educativ.

● Pe lîngă părerile publicate de noi pînă acum în favoarea introducerii geografiei în clasele a IX-a și a X-a, multe alte scrisori conțin și susțin același punct de vedere. Printre semnatarii acestor scrisori sînt prof. Ioan Ardelean din Teiuș, jud. Alba, prof. Emil Niresteanu din Blaj, Bordei Stelian din Galați, prof. E. Mărginean din Aiud, prof. Teodor Hardan din Rîmnicu Vîlcii.

● Învățătoarea M. Mateescu, comuna Voinești, jud. Dîmbovița, este de părere că la clasa a V-a alături de cunoștințele despre natură și om, ar fi necesar să se introducă unele noțiuni de fizică (mecanică, căldură etc.), evident la nivelul respectiv de înțelegere, aceste cunoștințe fiind necesare pentru predarea ulterioară a disciplinelor realiste.

● După părerea profesorului Luca I. Ionescu, din comuna Domnești, jud. Argeș — care ne trimite o amplă scrisoare cu observații și propuneri — în proiectul planului de învățămînt al școlii de 10 ani educația morală și științele agricole sînt neglijate. Toț o amplă pledoarie pentru acordarea unei atenții mai mari agriculturii o face în scrisoarea sa și prof. Oscar Rădulescu din București.

● Mai multe scrisori se referă la locul pe care îl ocupă în proiectul planului de învățămînt al școlii generale lucrările practice. Iancu Singhie din Bîrlad, de pildă, susține menținerea la clasele V-VIII a cel puțin două ore pe săptămînă, ca pînă acum pentru lucrările practice. În scrisorile primite de la două profesoare din Galați, Dorina Lazarovici, de la Școala generală nr 24 și Maria Alexe de la Școala generală nr. 28 am întîlnit păreri comune: prea puțin loc afectat pregătirii fetelor pentru viață; orele de lucru de mînă și gospodărie prevăzute în proiectul de plan sînt insuficiente. În concluzie se propune ca în clasele a V-a și a VI-a să fie afectate cîte două ore săptămînal acestei discipline, iar în clasele VII-X cîte o oră, plus activitatea care se desfășoară în cercuri.

★

Larga consultare a cadrelor didactice, pe care a organizat-o inspectoratele județene, propunerile care au fost primite direct la Ministerul Învățămîntului și numeroasele opinii pe care le-am publicat pînă acum în paginile gazetei noastre vor constitui desigur prețioase sugestii pentru definitivarea planului de învățămînt al școlii generale de 10 ani și a programelor școlare.

La 100 de ani de la nașterea Nadejdei Konstantinovna Krupskaia

ÎNVĂȚĂTOAREA ÎNVĂȚĂTORILOR

De curînd s-au împlinit 100 de ani de la nașterea Nadejdei Konstantinovna Krupskaia — soția, prietena și tovarășa de luptă a marelui Lenin. Eminentă militantă a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, mare teoretician al pedagogiei sovietice, om plin de farmec, simplu și sincer, Nadejda Konstantinovna s-a bucurat de respectul adînc și de dragostea a milioane de oameni.

Ea a trecut, împreună cu Lenin prin toate asprele încercări ale luptei împotriva țarismului — urmăriri, închisori, exil și, aflată în primele rînduri ale luptătorilor pentru o viață luminoasă, a întîmpinat revoluția din 1917. A. M. Gorki caracteriza drumul vieții sale — drumul unui revoluționar de profesie — ca un drum greu și strălucit.

Dar pentru Nadejda Konstantinovna a existat și o altă sferă de activitate căreia i-a închinat tot sufletul său: frontul învățămîntului. Începînd chiar din primele zile ale nașterii celui dintîi stat muncitoresc-țărănesc din lume, toate transformările din domeniul învățămîntului și educației sînt indisolubil legate de numele Nadejdei Konstantinovna. Pentru profesorii sovietici ea este nu numai un exemplu însuflețitor de slujire a partidului și a poporului, ci și o călăuzitoare înțeleaptă, o învățătoare iubită.

După Marele Octombrie 1917 tînăra Republică Sovietică avea de rezolvat în domeniul învățămîntului public sarcini de o excepțională dificultate: trebuiau învinse întunecimea și ignoranța de veacuri a maselor largi ale poporului, din rîndurile cărora trei sferturi erau neștiutori de carte; trebuia construită o școală nouă — o școală pentru toți copiii, principial diferită de școala burgheză; trebuia să se realizeze o autentică revoluție culturală și, mai ales, trebuia să se deschidă drumul progresului în știință și tehnică. Nadejda Konstantinovna Krupskaia, trimisă de partid să muncească la Comisariatul poporului pentru învățămînt, a adus o contribuție neprețuită la rezolvarea tuturor acestor sarcini. Aprecierea însemnătatea activității ei primul comisar al poporului pentru învățămînt, Anatol Vasilievici Lunacearski scria: „Au fost zile colosale prin orizontul lor creator, prin amploarea elanului lor, posibile numai datorită prezenței și fermității gîndirii inspiratoare: Comisariatului poporului, N. K. Krupskaia". Nu odată Lunacearski a numit-o pe Nadejda Konstantinovna „sufletul Comisariatului poporului pentru învățămînt". În cîmpul atenției sale intrau toate problemele, începînd cu educația preșcolară și sfîrșind cu știința pedagogică. Nu este posibil să vorbești despre toate într-un simplu articol de ziar, chiar dacă ar fi numai să le enumeri; de aceea îmi propun să atrag atenția cititorilor numai asupra unui singur aspect, deosebit de important — acela care privește munca profesorului.

Nadejda Konstantinovna a visat și s-a pregătit încă din copilărie pentru a fi profesoară. A lucrat ea însăși în școală și cunoașterea cîtorva limbi i-a permis să studieze amănunțit experiența învățămîntului dintr-o serie de țări. De aceea, știa foarte bine cît de frumoasă, dar și cît de grea este munca profesorului; ea nu idealiza această muncă. Avea însă, pentru profesiunea didactică, un mare respect, o excepțională grijă. Ea arăta, în legătură cu aceasta, că, pentru a se arăta la înălțimea sarcinii sale, fiecare dascăl trebuie să se perfecționeze continuu, trebuie să privească cu deosebită atenție viața.

Încă din anii dinaintea revoluției, Nadejda Konstantinovna a proiectat, de pe pozițiile marxismului, școala nouă, școala pentru toți copiii, „unde fiecare să învețe în același timp munca fizică și munca intelectuală, să învețe să stăpînească viața, s-o creeze". Aceasta era o sarcină complexă. Trebuia să se înceapă cu începutul. Nu exista experiență, nu existau oameni pregătiți. În această acțiune și-au găsit utilitatea strălucitele cunoștințe ale Nadejdei Konstantinovna, ferma ei gîndire pedagogică și acțiunea ei revoluționară. Ea a elaborat și problemele teoriei pedagogice și problemele practicii și, îndeosebi, a acordat un neprețuit ajutor profesorilor, a răspuns la nenumăratele lor întrebări, a fost cu adevărat o învățătoare a învățătorilor.

O deosebită atenție acorda Nadejda Konstantinovna pregătirii ideologice a profesorilor. „Marxismul mi-a dat cea mai mare fericire — spunea ea — cunoașterea drumului pe care trebuie să merg. Drumul n-a fost întotdeauna ușor, dar nu încape îndoială că acesta este drumul drept". Într-o scrisoare către A. M. Gorki ea scria că a construi socialismul înseamnă nu numai a construi uzine uriașe și a produce cereale. Aceasta nu este de ajuns. A crește oameni este necesar „și minții, și inimii".

Una dintre calitățile profesorului bun este de a deștepta interesul elevilor față de obiectul pe care îl predă. Dar trebuie să știi cum să satisfaci acest interes. Școala — spunea Nadejda Konstantinovna Krupskaia — trebuie să-i învețe cu adevărat pe copii să trăiască, și, pentru aceasta, ea trebuie să-i învețe să trăiască într-un mod nou, într-o strînsă legătură tovărășească, să-i educe în spiritul disciplinei liber consimțite, să le dea priceperea de a munci împreună, să-i învețe să fie sensibili față de nevoile și lacrimile altuia".

O excepțională atenție a acordat Nadejda Konstantinovna pregătirii politehnice a profesorului. „Numai cunoscînd bine tehnica și industria — spunea ea — profesorul va putea să deștepte interesul copiilor față de muncă; or, fără aceasta nu poate fi vorba de o autentică școală a muncii."

Pe primul plan situa Nadejda Konstantinovna personalitatea profesorului. Ea îi sfătuia pe profesori să-și amintească întotdeauna că ei reprezintă pentru elevi sursa multor impresii adînci. Exemplul personal al profesorului are o enormă forță în educarea elevilor. „Este un prost educator acela care îi învață pe copii să se înfrîneze, iar el însuși nu se înfrînează, care le vorbește copiilor despre spiritul tovărășesc, iar el însuși se comportă față de ei nu ca un tovarăș, ci ca un șef. Copiii sînt deosebit de sensibili față de orice ipocrizie. Ei sînt foarte stricți în această privință și nu suportă nepotrivirea dintre cuvînt și faptă".

Nadejda Konstantinovna chema corpul didactic să activeze în rîndurile oamenilor muncii. Ea spunea că este cu desăvîrșire imposibil să vorbești despre realizarea învățămîntului general și despre politehnizarea școlii fără să atragi în această acțiune masele și fără să o legi de munca culturală în rîndurile adulților.

Nadejda Konstantinovna lucra excepțional de mult. Ziua ei de muncă la Comisariatul poporului pentru învățămînt începea la orele 5 sau 6 dimineața. Tovarășii săi de muncă își amintesc că spunea, în glumă, că și ea trebuie să-și facă acasă în fiecare zi „lecțiile". Și în fiecare dimineață aducea cu sine teancuri de manuscrise citite, zeci de răspunsuri la scrisori, scrise cu mîna proprie, schițe pentru diferite referate și multe altele.

Nadejda Konstantinovna ne-a lăsat moștenire o neprețuită literatură. Ea este autoarea primei biografii a lui Vladimir Ilici Lenin. Numai opera ei pedagogică cuprinde 11 volume.

„Mi-a fost dată — scria Nadejda Konstantinovna Krupskaia — marea fericire de a vedea cum țara noastră, dintr-o țară a întunericului, dintr-o țară a sărăciei, dintr-o țară a țarismului strivitor, a moșierilor și capitaliștilor, s-a transformat în țara socialismului. Aceasta este cea mai măreață fericire". Pentru noi, cei de astăzi, numele luminos al Nadejdei Konstantinovna Krupskaia este un exemplu însuflețitor. Ne vom sfătui întotdeauna cu dînsa — cu învățătoarea învățătorilor.

NADEJDA PARFENOVA
redactor șef al publicației sovietice „Ucitelskaia gazeta"

Condiția modernă a fizicii ca știință se impune reflectată mai pregnant în programă

Una dintre principalele sarcini ale școlii generale de 10 ani este aceea de a asigura înarmarea tineretului cu un bagaj de cunoștințe care să fundamenteze pregătirea lui tehnică-profesională, permițîndu-i să urmeze o școală profesională sau o școală de calificare.

În lumina acestei cerințe ne permitem să facem unele observații și propuneri, în legătură cu proiectul de programă pentru școala generală de 10 ani, la obiectul fizică.

De la început trebuie să precizăm că, în perioada actuală, fizica nu mai este o știință „eminamente experimentală". Căile de investigație ale ei nu mai pot fi exclusiv experiențele pe baza cărora se culeg date și se trag concluzii din care, pe baza unor generalizări, să se deducă și să se formuleze legi fundamentale. După părerea mea proiectul noii programe de fizică se axează excesiv pe caracterul experimental al acestei discipline. Evident, nu neg importanța experienței de laborator pentru întregirea noțiunilor fundamentale transmise elevului, pentru verificarea unor concluzii sau legi și formarea unor deprinderi practice și, în această privință, înscrierea orelor de laborator în programă, constituie un fapt pozitiv.

Dar pentru ca aceste ore să nu dea predării fizicii un caracter exclusiv experimental, în programă fenomenele fizice trebuie corelate și ierarhizate astfel încît ansamblul acestui studiu să se bazeze pe noțiuni de structură — factor de bază în înțelegerea acestei științe. După părerea noastră studiul fizicii în clasa a IX-a ar trebui să înceapă chiar cu noțiunile de structură — molecule, atomi, electroni, substanță și corp material — despre care elevii au unele cunoștințe încă din clasele VII-VIII și care la chimie, sînt programate tot la începutul clasei a IX-a.

După aprofundarea acestor noțiuni, cred că programa ar trebui să prevadă studiul forțelor intermoleculare și ale energiei interne, mărimi care să constituie nucleele în jurul cărora să se explice și să se interpreteze celelalte fenomene fizice. Or, proiectul de programă este vitregit în acest sens, mărimile amintite fiind introduse ca entități separate și risipite în programa celor doi ani de studiu.

La întocmirea programelor trebuie ținut seama și de corelarea între fenomenele studiate la fizică și chimie, cît și de cunoștințele de matematică pe care le posedă elevii. Comparînd proiectele de programă, observăm că elevii clasei a IX-a studiază la fizică, la începutul anului, cinematica, unde se cer noțiuni de radicali, ecuații de gradul II și de funcții periodice (la mișcarea uniform variată, la mișcarea circulară și oscilatorie), care la matematică se studiază mai tîrziu. Acesta ar fi încă un argument în susținerea părerii noastre, de a începe studiul fizicii în clasa a IX-a cu fizica moleculară și căldura. Pe de altă parte, trebuie să recunoaștem, că studiul căldurii și al motoarelor termice este mult mai accesibil, decît fenomenele mecanice, mai ales că proiectul de programă nu prevede „lucrul mecanic produs prin destinderea gazelor și a vaporilor, respectiv diagramele de stare".

În perioada actuală, volumul de noțiuni și cunoștințe pe care trebuie să-i dăm elevilor este așa de mare încît ar trebui, pe cît posibil, evitată repetarea anumitor noțiuni la nivele diferite. Din acest punct de vedere, proiectul de programă prezintă o serie de neajunsuri. Bunăoară, la studiul mișcărilor, proiectul de programă prevede predarea separată a mișcării rectilinii uniforme, deși aceasta ar putea fi studiată ca un caz particular al mișcării rectilinii uniforme variate. Studiind fenomenele din punct de vedere energetic — cum s-a arătat mai sus — noțiunea de lucru mecanic care este cunoscută elevilor, se poate trata ca o „variație a energiei". Astfel, nu se mai reia aceeași noțiune și evităm definirea energiei mecanice pe baza unei noțiuni nedefinite în prealabil.

La statică, studiul compunerii forțelor se poate preda într-o formă mai generală, din care se deduc cazurile particulare, evitînd și cîștigînd timp pentru a introduce noțiunea de moment forței și condiția de echilibru.

La electricitate și optică, proiectul de programă, respectă acest principiu al nerepetării, la nivele diferite, a unor noțiuni de importanță minoră pentru bagajul de cunoștințe al elevului, fapt pozitiv pe care îl subliniem cu satisfacție.

În concluzie propunem, ca programa școlii generale de 10 ani la obiectul fizică, să fie astfel întocmită încît studiul fenomenelor să fie structurat pe baza mărimilor de forțe și energie. În clasa a IX-a, studiul fizicii să înceapă cu fenomene moleculare și termice și să se evite — unde este posibil — repetarea la nivele diferite a unor noțiuni și fenomene de importanță minoră pentru practică.

Prof. ing. IOAN FRUJINĂ
Timișoara

De la Ministerul Învățămîntului

În legătură cu organizarea cursurilor de pregătire în vederea obținerii gradelor didactice, Ministerul Învățămîntului comunică:

Cursurile de pregătire pentru examenele de definitivare în învățămînt se țin în vacanța de primăvară în perioada 24.III. 1969 — 4. IV. 1969 la **Institutele de perfecționare a cadrelor didactice din București, Iași, Cluj, Timișoara, Brașov și la Centrul metodic din Craiova, pentru profesorii din județele care aparțin acestora.**

Profesorii care predau specialitățile: l. engleză, l. franceză, l. germană, l. latină, muzică, desen și defectologie din toată țara, vor urma cursurile de pregătire la I.P.C.D.-București, cu excepția profesorilor de l. franceză și muzică din județele ce aparțin de I.P.C.D.-Iași, care vor urma cursurile la acest institut.

Profesorii care predau l. maghiară și obiecte de învățămînt în l. maghiară vor urma cursurile la I.P.C.D. Cluj.

Profesorii care predau l. germană (limba maternă), l. sîrbă, l. cehă, vor urma cursurile de pregătire la I.P.C.D.-Timișoara.

Profesorii care predau specialități tehnice din învățămîntul profesional și tehnic, vor urma cursurile de pregătire în București, în perioada 24. III. — 4. IV. 1969.

Cursurile de pregătire pentru învățători vor fi organizate de Institutele de perfecționare, împreună cu inspectoratele școlare pe județe sau centre interjudețene.

Profesorii din județele care aparțineau Centrului metodic Deva vor urma cursurile la I.P.C.D.-Cluj sau la I.P.C.D.-București, pentru specialitățile prevăzute mai sus.

Educatoarele din învățămîntul preșcolar vor urma cursurile de pregătire la Institutele de perfecționare de care aparțin (inclusiv Centrul metodic-Craiova).

Învățătorii din școlile speciale vor urma cursurile de pregătire la I.P.C.D.-București.

Institutele de perfecționare a cadrelor didactice vor comunica inspectoratelor școlare județene localitățile unde vor avea loc cursurile de pregătire.

★

În legătură cu concursurile de literatură română, matematică, fizică și chimie — se fac următoarele precizări:

Faza pe localitate a concursului de matematică pentru elevii din școlile generale (clasele VI, VII, VIII) se va desfășura în ziua de duminică 23 martie, orele 10 a.m.

Faza pe județ a concursului de literatură română, matematică, fizică și chimie pentru elevii din liceele de cultură generală, liceele de specialitate, liceele pedagogice și școlile profesionale și tehnice se va desfășura în zilele de 24—25 martie 1969. Lucrările acestei faze a concursului încep în ziua de luni, 24 martie 1969, orele 10 a.m.

Tabere-curs pentru profesorii de geografie

Concentrîndu-și preocupările pentru sprijinirea pregătirii postuniversitare a geografilor din școli, Societatea de științe geografice va organiza în vacanța de vară a acestui an — între 15—27 iulie — cea de a X-a serie a taberelor-curs pentru profesorii de geografie din școlile de la orașe și sate. În continuare — în zilele de 28—31 iulie a.c. — toți profesorii din tabere se vor reuni la Cîmpulung-Muscel pentru a participa la Consfătuirea pe țară a S.S.G. La această a doua consfătuire pe țară organizată de societate (prima a avut loc în luna iulie 1968, la Sighișoara), se vor prezenta comunicări de specialitate și referate în legătură cu locul și rolul geografiei în școală, în lumina documentelor Conferinței Naționale a cadrelor didactice. Consfătuirea va fi urmată de o aplicație practică pe itinerarul Brașov — Sibiu — Defileul Oltului — R. Vîlcea — Pitești.

În programul fiecărei tabere-curs se înscriu conferințe și comunicări de specialitate și metodico-didactice, aplicații zilnice pe teren, vizite documentar-științifice la obiective economice și social-culturale, colectări de materiale didactice, discuții și schimb reciproc de experiență didactică. Fiecare tabără va cuprinde 35—40 profesori și va fi condusă de cadre didactice universitare sau cercetători științifici. Vor fi organizate 6 tabere-curs — activitatea fiecăreia desfășurîndu-se pe teritoriul unuia sau mai multor județe,

Astfel, una dintre taberele-curs își va desfășura programul în Munții Apuseni. Ea va îmlesni cunoașterea geografiei, geologiei, economiei și speologiei Munților Apuseni și a zonei din imediata lor apropiere. Tabăra-curs din Banat va edifica profesorii asupra genezei și evoluției **Defileului Dunării, asupra importanței sistemului hidroenergetic și de navigație „Porțile de Fier", asupra caracteristicilor reliefului și carstului bănățean, precum și ale economiei regiunii.** Tabăra-curs din zona Hațeg va mijloci aprofundarea unor probleme geologico-geografice de ordin teoretic și aplicativ privitoare la zonele depresionare Hațeg și Petroșeni, culoarul Mureșului, defileul Jiului ș.a., la specificul economic și istorico-geografic al acestor regiuni. Tabăra-curs Bistrița-Năsăud va evidenția particularitățile geografice ale nord-estului Transilvaniei, caracteristicile rețelei hidrografice de aici, punerea în valoare a resurselor naturale din bazinele Mureșului și Oltului. Tabăra-curs de la Suceava-Bicaz se va desfășura din Moldova de Nord pînă la Bacău, urmărind studiul obcinelor Bucovinei și al Subcarpaților Moldovei; se vor face ascensiuni pe Rarău și Ceahlău. Vor fi prezentate morfologia și economia văilor Bistrița și Bicaz, monumentele istorice și de artă din Moldova. Spre deosebire de cele 5 tabere amintite la tabăra-curs de la Tg. Jiu, care va funcționa între 20—27 iulie a.c. se vor organiza activități geografice de specialitate și metodico-didactice pentru profesorii în curs de calificare. Se vor studia Subcarpații dintre Motru și Olt, zonele de carst din regiune, exploatările de cărbune și petrol. La fiecare tabără-curs se va acorda atenția cuvenită particularităților regionale din domeniul geografiei populației și așezărilor și geografiei turismului.

Profesorii de geografie se pot înscrie la aceste tabere-curs pînă la 25 aprilie a.c. Amănunte în legătură cu programele taberelor, condițiile de înscriere și participare la ele vor fi comunicate în ședințele cercurilor pedagogice din luna martie a.c. Cu începere de la 15 martie a.c., aceste informații pot fi obținute de la inspectoratele școlare județene și de la filialele Societății de științe geografice.

Simpozion cu tema „Bazele psiho-pedagogice ale activității pionierești"

În cinstea celei de a XXV aniversări a eliberării patriei noastre și a celei de a XX-a aniversări a înființării Organizației Pionierilor din România, în zilele de 23—24 mai a.c. Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Institutul de științe pedagogice vor organiza, la București, simpozionul național cu tema: „Bazele psiho-pedagogice ale activității pionierești". Lucrările acestei manifestări științifice se vor desfășura în cadrul a trei secții: teoria pedagogică a activității pionierești; psihologia vîrstei pionierești și metodica activității pionierești.

La simpozion pot participa cu comunicări activiști ai Organizației Pionierilor și cadre didactice din învățămîntul superior și de cultură generală din toată țara. Cei ce doresc să participe cu lucrări vor înainta pînă la 20 martie a.c. Consiliului Național al Organizației Pionierilor, b-dul prof. dr. Gh. Marinescu nr. 2, Sector 6, Oficiul poștal nr. 35, titlul comunicării, împreună cu un rezumat al lucrării de circa o pagină dactilografiată. Comunicarea, avînd o extindere de 8—10 pagini dactilografiate (în 3 exemplare), va fi înaintată pînă la 25 martie a.c. Comunicările primite după această dată sau cele ce nu se vor încadra în tematică nu vor fi incluse în programul simpozionului.

PROGRAMELE CONCURSULUI DE ADMITERE ÎN LICEU PENTRU ANUL ȘCOLAR 1969-1970

Concursul de admitere în liceele de cultură generală și de specialitate se va susține la următoarele obiecte de învățămînt :

— limba română — scris și oral ;
— matematică — scris și oral ;
— istoria României — oral (numai pentru liceele de cultură generală și liceele pedagogice).

La concursul de admitere în liceele și secțiile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare se susține examen și la limba maternă (scris și oral).

LIMBA ROMÂNĂ

LECTURA LITERARA

Din materia clasei a V-a :

Partidului, de George Lesnea ; Mama, de George Coșbuc ; Cîntecul răzeșului ; Prîslea cel voinic și merele de aur ; Sergentul, de V. Alecsandri ; Puiul, de I. Al. Brătescu-Voinești ; Domnu' Trandafir, de M. Sadoveanu.

Din materia clasei a VI-a :

Iubește țara ta, de Mihai Beniuc ; Ardealul, de N. Bălcescu ; Scrisoarea III (fragment), de M. Eminescu ; Sobiețki și românii, de C. Negruzzi ; Iarna, de Vasile Alecsandri.

Din materia clasei a VII-a :

Lupta de la Vaslui, de M. Sadoveanu ; Toma Alimoș ; Mihai și călăul, de N. Bălcescu ; Lupul moralist, de Gr. Alexandrescu ; Călin (File din poveste) — fragment — de M. Eminescu ; Arendașul român, de I. L. Caragiale ; Un om năcăjit, de M. Sadoveanu ; Fefeleaga, de I. Agîrbiceanu ; Moartea căprioarei, de N. Labiș ; Fabrică și munte, de Geo Bogza.

Din materia clasei a VIII-a :

Miorița ; Dan, căpitan de plai (fragment), de V. Alecsandri ; Împărat și proletar (fragment), de M. Eminescu : Amintiri din copilărie (fragmentele studiate în clasele V—VIII), de I. Creangă ; O scrisoare pierdută (fragment), de I. L. Caragiale : Budulea Taichii, de I. Slavici ; În miezul verii, de G. Coșbuc ; Pădurea spînzuraților (fragment), de L. Rebreanu ; Baltagul, de M. Sadoveanu ; Flămînzenii, de T. Arghezi ; Născocitorul, de T. Arghezi : Pe Bistrița și pe Trotuș, de Geo Bogza.

Liceele cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare (cu excepția liceelor și secțiilor cu limba de predare maghiară)

LECTURA LITERARA

Din materia clasei a V-a :

Domnu' Trandafir, de M. Sadoveanu : Bunica, de B. Șt. Delavrancea : Cîntec pentru patrie (fragment), de Otilia Cazimir ; Mama, de G. Coșbuc.

Din materia clasei a VI-a :

Novac și Corbul ; Dimineața, de V. Alecsandri ; Iarna, de B. Șt. Delavrancea ; Vestitorii primăverii, de G. Coșbuc ; Iubește țara ta, de Mihai Beniuc.

Din materia clasei a VII-a :

Lupta de la Vaslui, de M. Sadoveanu ; Toma Alimoș ; Mihai și călăul, de N. Bălcescu ; Lupul moralist, de Gr. Alexandrescu ; Călin (File din poveste) — fragment — de M. Eminescu ; Arendașul român, de I. L. Caragiale ; Un om năcăjit, de M. Sadoveanu, Fefeleaga, de I. Agîrbiceanu ; Moartea căprioarei, de N. Labiș ; Fabrică și munte, de Geo Bogza.

Din materia clasei a VIII-a :

Miorița ; Dan, căpitan de plai (fragment), de V. Alecsandri ; Împărat și proletar (fragment), de M. Eminescu ; Amintiri din copilărie (fragmentele studiate în clasele V—VIII), de I. Creangă ; O scrisoare pierdută (fragment), de I. L. Caragiale ; Budulea Taichii, de I. Slavici ; În miezul verii, de G. Coșbuc ; Pădurea spînzuraților (fragment), de L. Rebreanu ; Baltagul, de M. Sadoveanu ; Flămînzenii, de T. Arghezi ; Născocitorul de T. Arghezi ; Pe Bistrița și pe Trotuș, de Geo Bogza.

Liceele și secțiile cu limba de predare maghiară

LECTURA LITERARA

Din materia clasei a V-a :

Țara mea, de Mihai Beniuc ; Domnu' Trandafir, după M. Sadoveanu ; Bunica, de B. Șt. Delavrancea ; Iarna pe uliță, de G. Coșbuc.

Din materia clasei a VI-a :

Doina ; Peneș Curcanul (fragment), de V. Alecsandri ; Bunicul, după B. Șt. Delavrancea ; Puiul, de I. Al. Brătescu-Voinești ; Vestitorii primăverii, de G. Coșbuc.

Din materia clasei a VII-a :

Lupta de la Vaslui, de M. Sadoveanu ; Toma Alimoș ; Mihai și călăul, de N. Bălcescu ; Lupul moralist, de Gr. Alexandrescu ; Călin (File din poveste) — fragment — de M. Eminescu ; Arendașul român, de I. L. Caragiale ; Un om năcăjit, de M. Sadoveanu, Fefeleaga, de I. Agîrbiceanu ; Moartea căprioarei, de N. Labiș ; Fabrică și munte, de Geo Bogza.

Din materia clasei a VIII-a :

Miorița ; Dan, căpitan de plai (fragment), de V. Alecsandri ; Împărat și proletar (fragment), de M. Eminescu ; Amintiri din copilărie (fragmentele studiate în clasele V—VIII), de I. Creangă ; O scrisoare pierdută (fragment), de I. L. Caragiale ; Budulea Taichii, de I. Slavici ; În miezul verii, de G. Coșbuc ; Pădurea spînzuraților (fragment), de L. Rebreanu ; Baltagul, de M. Sadoveanu ; Flămînzenii, de T. Arghezi ; Născocitorul de T. Arghezi ; Pe Bistrița și pe Trotuș, de Geo Bogza.

Notă.

Elevii vor fi examinați și din noțiunile de teorie literară predate în clasele V—VIII, la lecturile cuprinse în programa concursului de admitere.

GRAMATICA

Morfologia

Substantivul. Substantivele comune și proprii. Numărul substantivelor. Substantive colective. Substantive cu forme multiple de plural. Genul substantivelor. Cazurile. Declinarea substantivelor. **Articolul.** Articolul hotărît, nehotărît, posesiv (genitival) și demonstrativ (adjectival). Declinarea articolului. **Adjectivul.** Felurile adjectivului. Acordul adjectivului cu substantivul. Declinarea adjectivului. Gradele de comparație ale adjectivului. Rolul adjectivelor în propoziție. **Pronumele.** Pronumele personal. Declinarea pronumelui personal. Pronumele reflexiv. Pronumele și adjectivul posesiv. Pronumele și adjectivul demonstrativ. Pronumele și adjectivul interogativ. Pronumele relativ. Pronumele și adjectivul nehotărît. Pronumele de întărire. Pronumele de politețe. Declinarea pronumelor. Acordul pronumelor și adjectivelor pronominale. **Numeralul.** Numeralul cardinal, multiplicativ, distributiv, adverbial. Numeralul ordinal. Declinarea și rolul lor în propoziție. **Verbul** (număr, persoană, timp, mod). Modurile personale și nepersonale. Cele patru conjugări. Locuțiuni verbale. Verbe auxiliare. Verbe tranzitive și intranzitive. Conjugarea verbelor la diateza activă, pasivă, reflexivă. Conjugarea verbelor nereglate și impersonale. Formele inverse. **Adverbul.** Felurile adverbelor (loc, timp, mod). Locuțiuni adverbiale. Gradele de comparație ale adverbului. **Prepoziția.** Prepoziții simple și compuse. Locuțiuni prepoziționale. **Conjuncția.** Conjuncții coordonatoare și subordonatoare. Locuțiuni conjuncționale. **Interjecția.** Felurile interjecției.

Sintaxa

Sintaxa propoziției. Felurile propoziției după scopul comunicării, după formă, după alcătuire. Părțile principale ale propoziției : subiectul și predicatul. Acordul predicatului cu subiectul. Părțile secundare ale propoziției : atributul și complementul. Atributul adjectival, substantival (genitival, prepozițional, apozitia). Atributul pronominal. Atributul verbal și adverbial. Complementul direct și indirect. Complementul circumstanțial de loc, de timp, de cauză, de scop, de mod.

Sintaxa frazei. Propoziția principală și propoziția secundară. Raportul de coordonare și subordonare. Coordonarea prin juxtapunere și cu ajutorul conjuncțiilor. Propozițiile coordonate copulative, adversative, disjunctive și conclusive. Propoziția subordonată subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, indirectă. Propoziția circumstanțială de loc, de timp, de cauză, de scop, de mod, consecutivă, condițională, concesivă.

Notă :

Programa de gramatică are la bază cunoștințele predate în clasele a VII-a și a VIII-a.

ISTORIA ROMÂNIEI

Orînduirea comunei primitive. Epoca pietrei și epoca metalelor. Geto-dacii.

Orînduirea sclavagistă. Statul dac în timpul lui Burebista și Decebal. Cucerirea Daciei de către Imperiul roman. Dacia Romană.

Epoca de trecere la feudalism. Continuitatea daco-romană. Formarea poporului român și a limbii române.

Orînduirea feudală. Formarea relațiilor feudale și a statuletelor feudale românești. Cucerirea Transilvaniei de către statul feudal maghiar. Voievodatul Transilvaniei. Formarea statelor feudale independente : Țara Românească și Moldova (Basarab I și Bogdan I). Apărarea independenței țării sub conducerea lui Mircea cel Bătrîn și Alexandru cel Bun. Răscoala de la Bobîlna. Lupta pentru independență condusă de Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș. Dezvoltarea Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare : războaiele de apărare. Războiul țărănesc din Transilvania condus de Gheorghe Doja. Moldova în timpul lui Petru Rareș și Ion Vodă : dominația otomană și lupta de eliberare. Țările Române în timpul domniei lui Mihai Viteazul : războiul antiotoman ; unirea politică a Țărilor Române sub Mihai Viteazul. Domniile lui Matei Basarab, Vasile Lupu. Constantin Brîncoveanu și Dimitrie Cantemir. Instaurarea dominației habsburgice în Transilvania și a regimului turco-fanariot în Moldova și Țara Românească. Răscoala țărănilor din 1784 condusă de Horia, Cloșca și Crișan. Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu (1821).

Orînduirea capitalistă. Revoluția din anul 1848 în Țările Române. Unirea Moldovei cu Țara Românească — începutul procesului de formare a statului național român. Reformele înfăptuite în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza. Războiul pentru independența națională a României (1877). Dezvoltarea României între anii 1878—1916 : începuturile și dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste. Răscoala țăranilor din 1907. Transilvania în perioada 1848—1914 : lupta de eliberare națională. România în timpul primului război mondial. Unirea Transilvaniei cu România, încheierea procesului de formare a statului național unitar român. România în primii ani după războiul mondial. Crearea Partidului Comunist Român. România în anii 1922—1933. Luptele eroice muncitorești din ianuarie-februarie 1933. România în perioada creșterii pericolului fascist (1934—1940) și în timpul dictaturii militaro-fasciste (1940—1944). Insurecția națională antifascistă din August 1944. Participarea României la războiul antihitlerist.

Revoluția populară în țara noastră. Lupta pentru democratizarea țării și pentru înfăptuirea reformei agrare: Guvernul democrat instaurat la 6 martie 1945. Efortul maselor populare pentru reconstrucția țării. Înlăturarea monarhiei și proclamarea României ca republică la 30 decembrie 1947.

Orînduirea socialistă. Făurirea partidului unic al clasei muncitoare (februarie 1948). Naționalizarea principalelor mijloace de producție (11 iunie 1948). Industrializarea socialistă. Transformarea socialistă a agriculturii. Revoluția culturală. Victoria socialismului în Republica Socialistă România. Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român și perspectivele dezvoltării României socialiste.

MATEMATICA

ARITMETICA

(clasa a V-a)

Sistemul metric

Unitățile de măsură pentru lungimi, arii, volume, capacitate, masă, timp.
Multiplii și submultiplii lor.

Operații cu numere naturale și zecimale

Puterea unui număr. Înmulțirea și împărțirea puterilor cu aceeași bază. Ordinea efectuării operațiilor. Paranteze. Media aritmetică.

Divizibilitatea numerelor

Divizor. Multiplu. Divizibilitatea cu 2 și 5, 3 și 9 (fără demonstrație). Numere prime și prime între ele. Descompunerea unui număr în factori primi. C.m.m.d.c. și C.m.m.c. al mai multor numere date.

Fracții ordinare

Amplificarea și simplificarea fracțiilor. Aducerea fracțiilor la același numitor. Adunarea și scăderea fracțiilor. Înmulțirea. Aflarea unei fracții dintr-un număr. Împărțirea fracțiilor. Aflarea unui număr cînd se cunoaște o fracție din el.

Fracții zecimale

Operații cu fracții zecimale. Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală (finită și periodică). Transformarea fracțiilor zecimale (finite și periodice) în fracții ordinare (fără demonstrație).

ARITMETICA

(clasa a VI-a)

Extragerea rădăcinii pătrate

Rădăcina pătrată. Definiție. Extragerea rădăcinii pătrate dintr-un număr natural, dintr-un număr zecimal (se va da numai regula). Rădăcina pătrată cu o aproximație dată. Rădăcina pătrată dintr-un produs, dintr-o fracție ordinară.

Rapoarte și proporții

Definiția raportului, proprietăți. Aflarea unui termen cînd se cunoaște valoarea raportului și celălalt termen. Definiția proporției. Proprietatea fundamentală. Calcularea unui termen necunoscut al unei proporții. Media proporțională, calcularea ei. Șir de rapoarte egale, proprietăți.

Mărimi direct și invers proporționale

Probleme în care intră două mărimi direct sau invers proporționale (regula de trei simplă). Probleme cu mai multe mărimi (regula de trei compusă). Metoda reducerii la unitate și a proporției. Împărțirea unui număr dat în părți direct și invers proporționale cu mai multe numere date.

Procente

Definiția procentului. Problema de a afla p% dintr-o cantitate dată și problema inversă de a afla o cantitate cînd știm p % din ea. Aflarea raportului procentual.

GEOMETRIA

(clasa a VI-a)

Introducere

Corp geometric, suprafață, linie, punct, figuri geometrice, figuri egale. Planul. Linie dreaptă. Segmentul de dreaptă. Egalitatea, adunarea, scăderea și măsurarea segmentelor. Înmulțirea unui segment de dreaptă cu un număr natural. Linia frîntă și linia curbă.

Cercul. Raza. Coarda. Diametrul. Arcul de cerc. Compararea arcelor ale aceluiași cerc sau a două cercuri egale. Construcția unui arc egal cu un arc dat. Suma și diferența arcelor. Înmulțirea unui arc cu un număr natural.

Unghiuri

Definiția. Compararea unghiurilor. Unghiuri adiacente. Construcția cu rigla și compasul a unui unghi egal cu un unghi dat. Adunarea și scăderea unghiurilor. Înmulțirea unui unghi cu un număr natural. Împărțirea unui unghi în două părți egale. Bisectoarea. Măsurarea unghiurilor. Unghiul la centru. În același cerc sau în cercuri egale, la arce egale corespund unghiuri la centru egale. Măsura unui unghi. Operații cu unghiuri și arce exprimate în grade, minute și secunde. Perpendiculare. Unghi drept, ascuțit, obtuz. Construcția perpendicularei. Unghiuri suplementare. Unghiuri complementare. Unghiuri opuse la vîrf ; egalitatea lor (fără demonstrație). Unghiuri cu același vîrf, așezate de aceeași parte a unei drepte. Unghiuri formate în jurul unui punct.

Triunghiuri

Poligon. Definiție. Clasificarea poligoanelor după numărul laturilor. Triunghiul. Definiție. Elementele triunghiului. Clasificarea triunghiurilor după laturi și după unghiuri. Linii importante în triunghi, înălțimea, mediana, bisectoarea și mediatoarea. Egalitatea figurilor. Simetria față de axă : a unui punct a unei drepte, a unei figuri. Două figuri plane simetrice față de o axă sînt egale. Triunghiul isoscel, construcție, proprietăți. Consecințe. Triunghiul echilateral. Construcții grafice : mediatoarea unui segment ; bisectoarea unui unghi. Cazurile de egalitate a triunghiurilor oarecare (prin construcție). Într-un triunghi la latura cea mai mare se opune unghiul cel mai mare. Într-un triunghi o latură este mai mică decît suma celorlalte două și mai mare decît diferența lor (intuitiv). Perpendiculare și oblice. Orice punct al mediatoarei este egal depărtat de extremitățile segmentului.

Cazurile de egalitate a triunghiurilor dreptunghice (prin construcție).

Drepte paralele

Construcția unei drepte paralele cu o dreaptă dată printr-un punct. Postulatul lui Euclid. Unghiuri formate de două drepte tăiate de o secantă. Cazul cînd dreptele sînt paralele (fără demonstrație). Mișcarea de translație. Unghiuri cu laturile paralele.

Unghiul exterior unui triunghi. Consecințe. Suma unghiurilor interioare ale unui triunghi și ale unui poligon convex.

Patrulatere

Patrulaterul. Trapez, definiție și clasificarea. Paralelogramul, definiție și construcție. Proprietăți. Dreptunghiul, rombul, pătratul ; construcții ; proprietăți, axe de simetrie.

GEOMETRIA

(clasa a VII-a)

Cercul

Definiția. Determinarea cercului. Construcția cercului care trece prin trei puncte necoliniare. Cerc circumscris unui triunghi.

Poziția unei drepte față de un cerc. Tangenta la cerc. Construcția tangentei într-un punct al cercului. Orice diametru este o axă de simetrie a cercului. Teorema : Diametrul perpendicular pe o coardă împarte coarda și arcul corespunzător în părți egale. Teorema : În același cerc sau în cercuri egale coardele egal depărtate de centru sînt egale. Teorema reciprocă. Pozițiile relative a două cercuri. Relații între raze și distanța centrelor. Coardă comună. Tangentă comună.

Unghiul înscris în cerc și măsura lui. Consecințe : unghiurile înscrise în același cerc și care cuprind între laturi același arc sînt egale ; unghiul înscris într-un semicerc este unghi drept ; construcția triunghiului dreptunghic înscris în cerc ; mediana corespunzătoare ipotenuzei este egală cu jumătatea ipotenuzei. Patrulater înscris în cerc.

Construcția tangentelor la cerc duse dintr-un punct exterior. Teorema : Tangentele duse din același punct la un cerc sînt egale și formează unghiuri egale cu dreapta care unește punctul cu centrul cercului. Cerc înscris într-un triunghi.

Figuri asemenea

Raportul a două segmente. Împărțirea unui segment de dreaptă într-un raport dat.

Segmente proporționale.

Teorema : Un fascicol de drepte paralele echidistante determină pe o dreaptă secantă segmente egale. Teorema reciprocă. Aplicație : împărțirea unui segment de dreaptă într-un număr dat de segmente egale.

Teorema (Thales) : O paralelă la una din laturile unui triunghi împarte celelalte două laturi ale triunghiului în segmente proporționale. Teorema reciprocă (fără demonstrație).

Probleme de construcții : a) Să se împartă un segment de dreaptă într-un raport dat, b) să se construiască un segment care să formeze cu trei segmente date o proporție.

Teorema : Un fascicul de drepte paralele determină pe două secante oarecare segmente proporționale.

Problemă de construcție : să se împartă un segment dat în părți proporționale cu mai multe segmente date.

Triunghiuri asemenea. Definiție. Teorema fundamentală a asemănării. Cazul I de asemănare a triunghiurilor (două triunghiuri care au cîte două unghiuri respectiv egale sînt asemenea).

Aplicații ale asemănării triunghiurilor.

Poligoane asemenea. Raportul perimetrelor a două poligoane asemenea. Aplicații ale asemănării poligoanelor.

Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Proiecția ortogonală a unui punct pe o dreaptă și a unui segment pe o dreaptă.

Media proporțională a două segmente.

Teorema catetei. Teorema înălțimii. Teorema lui Pitagora.

Elemente de trigonometrie

Definițiile sinusului, cosinusului, tangentei și cotangentei unui unghiu ascuțit. Valorile funcțiilor trigonometrice ale unghiurilor de 30°, 45°, 60°. Tabele de valori naturale ale funcțiilor trigonometrice. Relații între laturile și unghiurile unui triunghi dreptunghic. Rezolvarea triunghiului dreptunghic.

Poligoane regulate

Definiție. Construirea poligoanelor regulate înscrise și circumscrise unui cerc.

Construcția patratului înscris în cerc; latura și apotema sa în funcție de raza cercului.

Construcția hexagonului regulat înscris în cerc ; latura și apotema sa în funcție de raza cercului.

Construcția triunghiului echilateral înscris în cerc; latura și apotema sa în funcție de raza cercului. Aplicație : cateta opusă unghiului de 30° este egală cu jumătate de ipotenuză.

Lungimea cercului (intuitiv) și a arcului de cerc.

Aril

Noțiunea de arie. Aria dreptunghiului, patratului, paralelogramului, triunghiului, rombului, trapezului, poligoanelor regulate și neregulate, a cercului și a sectorului circular.

GEOMETRIA ÎN SPAȚIU

(clasa a VIII-a)

Introducere

Elementele de bază ale geometriei : punctul, dreapta, planul. Determinarea planului.

Poziții relative ale elementelor de bază

Pozițiile relative ale punctului față de plan.

Pozițiile relative a două drepte.

Unghiul a două drepte în spațiu.

Teorema relativă la unghiurile cu laturile paralele.

Pozițiile relative ale dreptei și planului :

a) Dreapta aparținînd planului.

b) Dreapta paralelă cu planul.

Dacă o dreaptă este paralelă cu o dreaptă conținută în plan și trece printr-un punct exterior planului ea este paralelă cu planul.

Dacă o dreaptă este paralelă cu un plan, orice plan care conține această dreaptă intersectează planul dat după o dreaptă paralelă cu acea dreaptă.

c) Dreapta perpendiculară pe plan.

Dacă o dreaptă este perpendiculară pe două drepte neparalele conținute într-un plan ea este perpendiculară pe orice altă dreaptă din plan (fără demonstrație). Definiția dreptei perpendiculare pe plan.

d) Drepte oblice față de plan.

Teorema relativă la perpendiculara și oblicele coborîte din același punct pe un plan. Distanța de la un punct la un plan.

e) Teorema celor trei perpendiculare.

Pozițiile relative a două plane :

a) Plane paralele.

Intersecțiile a două plane paralele printr-un al treilea plan sînt drepte paralele. Segmentele de drepte paralele cuprinse între plane paralele sînt egale.

b) Unghiuri diedre.

Semiplan. Unghi diedru. Unghi plan corespunzător unui diedru.

c) Plane perpendiculare.

Definiție.

Un plan care conține o dreaptă perpendicudară pe un plan este perpendicular pe acest plan.

Proiecții

Proiecția ortogonală a unui punct și a unui segment de dreaptă pe un plan.

Unghiul unei drepte cu un plan (numai definiție).

Poliedre

Prisma dreaptă : definiție, clasificare. Construcția prismei și desfășurarea ei. Calculul ariei și al volumului.

Piramida : definiție, clasificare. Construcția piramidei și desfășurarea ei. Calculul ariei și volumului.

Trunchiul de piramidă, definiție, clasificare.

Construcția și desfășurarea. Calculul ariei și volumului.

Aplicații : probleme cu secțiuni diagonale și secțiuni paralele cu baza.

Corpuri rotunde

Cilindrul circular drept. Definiție. Construcția și desfășurarea. Calculul ariei și al volumului.

Conul circular drept. Definiție. Construcția și desfășurarea.

Calculul ariei și al volumului.

Trunchiul de con circular drept. Definiție. Construcția și desfășurarea. Calculul ariei și al volumului. Aplicații : probleme cu secțiuni axiale și paralele cu baza.

Sfera. Definiție. Intersecția unei sfere cu un plan. Zona și calota sferică. Aria zonei, calotei și sferei. Volumul sferei.

ALGEBRA

(clasele a VII-a și a VIII-a)

Numere pozitive și negative

Noțiuni sumare despre mulțimi. Apartenența. Încluziunea.

Reuniunea și intersecția. Mulțimea numerelor întregi.

Numere întregi (pozitive și negative). Zero. Valoarea absolută.

Axa numerelor. Reprezentarea numerelor întregi pe axă. Corespondența între mulțimea numerelor întregi și mulțimea punctelor axei. Abscisă. Operații cu numere întregi.

Mulțimea numerelor raționale.

Fracții cu numărătorul și numitorul numere întregi.

Reprezentarea lor pe axa numerelor. Operații cu numere raționale. Produs de mai mulți factori de numere pozitive și negative.

Puterea unui număr pozitiv sau negativ cu exponent număr natural. Înmulțirea și împărțirea puterilor aceleiași baze.

Exerciții pentru aflarea valorii numerice a unei expresii algebrice.

Calculul algebric

Monom. Operații cu monoame (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea). Puterea unui monom cu exponent număr natural. Polinom. Termeni asemenea, reducerea termenilor asemenea. Polinom ordonat. Gradul unui polinom. Adunarea și scăderea polinoamelor. Înmulțirea unui polinom cu un monom. Produsul a două polinoame.

Identitățile :

$(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$
$a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$
$(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$
$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2+ab+b^2)$
$a^3 + b^3 = (a+b)(a^2-ab+b^2)$

Pătratul polinomului. Împărțirea unui polinom cu un monom. Scoaterea unui monom în factor comun. Împărți
linom cu
x—a. Diferit
a polinoame

Fracții alge
monoame sa
Simplificare. (
algebrice. Pute
exponent num

Ecu

Ecuații echiv
valență a ecua
Rezolvarea ecua
cunoscută cu cc
rali.

Sisteme de doua (trei) ecuații de gradul I cu două (trei) necunoscute cu coeficienți numerici. Rezolvarea problemelor cu ajutorul sistemelor de ecuații.

Inecuații de gr. I cu o necunoscută

Noțiunea de număr irațional (prin exemple).

Mulțimea numerelor reale. Corespondența biunivocă între mulțimea numerelor reale și mulțimea punctelor unei axe. Mulțimi de puncte pe o dreaptă. Intervale. Reuniunea și intersecția a două intervale (Se vor folosi simbolurile teoriei mulțimilor.)

Rezolvarea inecuației de gradul I cu o necunoscută și a inecuațiilor simultane de gradul I cu o necunoscută (numitori numerici).

Definiția funcției liniare. Variația și graficul funcțiilor de forma $f(x)=ax$ și $f(x)=ax+b$

Aplicații la rezolvarea grafică a unui sistem de gradul I de două ecuații cu două necunoscute.

Funcția de gradul doi de forma $f(x) = x^2$: $f(x) = ax^2$.

Variația și graficul lor.

Ecuații de gradul II cu o necunoscută. Rezolvarea ecuațiilor de gradul II necomplete și complete cu rădăcini reale (cu coeficienți numerici și literali) Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuației de gradul II cu o necunoscută.

Programele concursului de admitere în liceu se vor publica și în revista „Colocvii".

Programa de limba maghiară se publică în „Tanügyi Ujsag".

Programa de limba germană (pentru școlile cu limba de predare germană) se publică în ziarul „Neuer Weg".

La liceele cu limbile de predare ale celorlalte naționalități conlocuitoare, la limba maternă, elevii vor fi examinați din materia prevăzută de programele școlare după care au studiat elevii în clasele V—VIII.

Unitatea dialectică dintre instrucție și educație

(Urmare din pag. 1)

rii este principalul factor psihic cognitiv al creativității. După felul cum e organizat și orientat, procesul de învățămînt poate duce la dezvoltarea gîndirii creatoare sau la formarea unei gîndiri șablon.

În rezolvarea de probleme un anumit set (atitudinea pregătitoare intelectuală), care este îndelung format și bine consolidat, poate avea atît un efect pozitiv cît și unul negativ. Deseori, elevii nu pot ajunge la o soluție concretă în cazul problemelor care contrazic stereotipurile formate. Pentru anularea rigidității în gîndire este necesară o reorientare a setului, care se exercită prin antrenarea elevilor în a aborda aceeași problemă din diferite unghiuri, de a găsi soluții foarte variate, de a căuta soluții originale.

Pentru atingerea acestor deziderate, educatorul (învățător, profesor, pedagog) trebuie să țină seama de o serie de considerente de ordin psihologic : atitudinea sa poate să-l împingă pe elev fie la revoltă sau la descurajare, fie, dimpotrivă, la încredere și receptivitate ; educația este eficientă dacă i se trezește elevului interesul pentru ceea ce poate găsi în lumea exterioară, obișnuindu-l să iasă progresiv din cochilie ; rolul moral al profesorului nu constă... „în a face morală" ! ; (educația e infinit mai eficace în ipostaza ei pozitivă decît în cea negativă alcătuită din admonestări, critici și predici) ; respectarea particularităților individuale în educație presupune manifestarea față de elev a unei atitudini pline de tact și înțelegere, ca și capacitatea de a prevedea urmările acțiunilo. sale ; în fine, profesorul trebuie să aibă în vedere funcția educativă a notei școlare care se desprinde din efectele notei ce se transformă în valori intenționale, instrumentale.

Problema extinderii și revizuirii operei de educație a tineretului este practic insolubilă fără o adevărată revoluție în însăși tehnologia educației, adică fără introducerea unor tehnici și metode noi, care să sporească eficacitatea mijloacelor folosite și, în special, randamentul profesorilor. Această, revoluție a tehnicilor trebuie să fie acompaniată de o înnoire a metodelor pedagogice.

Pretutindeni se recunoaște că educația trebuie concepută ca un proces continuu. Evoluția constantă și rapidă a civilizației noastre obligă la o actualizare permanentă a cunoștințelor. În consecință, obiectivul educației este mai puțin să ofere o sumă de cunoștințe fixate, cît mai ales predarea artei de a învăța — și de a învăța continuu.

În felul cum se predau cunoștințele și în modul cum învață elevul se cuprind însemnate posibilități de influențare a caracterului. Avem în vedere calitatea didactică a instrucției, conținutul educativ al lecțiilor, regimul de lucru al școlarului. Concepția comunistă nu poate fi însușită temeinic dacă nu este legată de traducerea în viață a normelor ei. Școlarul trebuie îndrumat să învețe să aprecieze întreaga sa activitate și conduită, pe baza criteriilor comuniste. Convorbirile morale la orele de dirigenție ajută mult la aceasta dacă elevii sînt intens antrenați în dezbaterea și analiza critică a propriilor lor activități, a vieții lor.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 60.152